

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27Csp/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119206519
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119206519.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtňa 48, Bratislava, proti žalovanej: Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, o zaplatenie 140,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd zrušuje platobný rozkaz tunajšieho súdu č. k. 27Csp/70/2019-21 zo dňa 09.09.2019.
- II. Súd žalobu zamietá.
- III. Súd žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 31.08.2019 domáhal zaplatenia sumy 140,00 € a úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne z istiny od 01.10.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania z titulu neuhradenej pôžičky. Žalobu odôvodnil tým, že žalovanej bola poskytnutá pôžička jeho právnym predchodcom Consumer Finance Holding a.s. vo výške 384,00 €, z ktorej zaplatila sumu 244,00 € a 146,00 € akontáciu priamo predajcovi. Podľa Zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 24. mesačných splátkach po 16,00 € a to až do celkovej sumy pôžičky 384,- €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu dňa 30.07.2016 listom - predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, pričom upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo ani v dodatočnej lehote dňa 19.09.2016 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 25.09.2016.

2. Podľa § 266 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ak nemožno doručiť čo i len jednému subjektu na strane žalovaného, súd platobný rozkaz zruší v plnom rozsahu; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

3. Súd vyhovel žalobe v plnom rozsahu a vydal platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanej, preto súd platobný rozkaz v zmysle § 266 ods. 3 CSP zrušil tak, ako je uvedené v ods. I. výroku rozsudku.

4. Žalovanej bola doručená žaloba s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach a bola vyzvaná na vyjadrenie k žalobe v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného

sporového poriadku (ďalej len „CSP“). K žalobe sa nevyjadrila. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle podľa § 297 písm. b/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Rozsudok bol verejne vyhlásený v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote, účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a listinnými dôkazmi zo spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.10.2014 právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej pôžičku vo výške 384,- €, ktorú sa zaviazala žalovaná zaplatiť v 24. mesačných splátkach splatných 14. dňa v mesiaci. Podľa splátkového kalendára uvedeného v zmluve, prvá splátka bola splatná 14.12.2014 a posledná 14.11.2016. Pôžička bola bezúročná.

7. Z priloženého Prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná zaplatila 15 splátok a zo 16. splátky len sumu 4,- €, spolu 244,- € a akontáciu 146,- € priamo predajcovi. Od 16. splátky splatnej dňa 14.03.2016 je žalovaná v omeškaní. Žalobca dňa 30.07.2016 vyzval žalovanú na zaplatenie všetkých dlžných splátok vo výške 76,- € (4x 16,- € + 12,- €) a upozornil na možnosť zosplatenia. Výzva bola žalovanej doručená dňa 22.08.2016 v zmysle čl. 10.2 Všeobecných obchodných podmienok poskytovateľa. Podľa prehľadu splátok a úhrad bol dlh zosplatený ku dňu 19.09.2016. Právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru dňa 25.09.2016 a vyzval na zaplatenie sumy. Následne žalovaná dňa 05.10.2016 zaplatila sumu 16,- € a od toho času neuhradila žiadnu splátku.

8. Právny predchodca žalobcu a žalobca uzatvorili Zmluvu o postúpení pohľadávky. Súd pripustil zmenu žalobcu uznesením zo dňa 02.12.2019.

9. Podľa § 657 z. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení platnom od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 122 Občianskeho zákonníka, lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

10. Právny vzťah založený zmluvou o pôžičke je v tomto prípade právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 657 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí pôžičky vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bola poskytnutá pôžička za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V danom prípade, vzhľadom na bezúročnosť poskytnutej pôžičky, nemožno právny vzťah kvalifikovať ako spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

11. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka (účinného od 5.12.2018) súd sa musel ex offo zaoberať možným premlčaním pohľadávky. Pred nadobudnutím účinnosti tejto novely dochádzalo v praxi k prípadom, keď si veriteľ uplatnil už premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy na súde, pričom ak dlžník premlčanie nenamietal, súd veriteľovi pohľadávku priznal. Po nadobudnutí účinnosti novely, ktorou bolo doplnené ustanovenie § 54a (od 5.12.2018) už nie je možné vymáhať, t.j. uplatniť si na súde premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. v rozhodcovskom konaní alebo vymáhať v exekučnom konaní. Zároveň sa táto úprava z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti, vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na nároky uplatnené nielen dodávateľom ale i spotrebiteľom. Súd z týchto dôvodov skúmal, či uplatnený nárok, resp. jeho časť, nie je premlčaný.

12. V danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach, v dohodnutých termínoch vždy k 14. dňu v mesiaci. Dlžníčka bola trvale v omeškaní od splátky splatnej dňa 14.06.2015, veriteľ vyzval dlžníčku na doplatenie dlžných splátok dňa 30.07.2016, kedy bola v omeškaní s neúplnými piatimi splátkami vo výške 76,- €, následne úver dňa 19.9.2016 zosplatnil.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Z uvedených ustanovení vyplýva, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľskej zmluvy, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a teda k zosplatneniu celej pohľadávky za predpokladu, že to bolo medzi stranami spotrebiteľskej zmluvy dohodnuté, pričom však musí byť zachované, že veriteľ môže uplatniť toto právo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V predmetnom spotrebiteľskom vzťahu bolo medzi zmluvnými stranami zmluvy o pôžičke právo veriteľa podľa § 565 OZ dohodnuté v článku 8.2 Prílohy č. 1. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh stanovuje OZ v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

15. Pre posúdenie začiatku plynutia premičacej doby je tak rozhodné zistenie splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ pristúpil k zosplateniu celého úveru. Predchodca žalobcu úver zosplatnil dňa 19.09.2016 (čo nebolo sporné a vyplýva to aj z Prehľadu splátok a úhrad) a zosplatenie oznámil žalovanej dňa 25.09.2016. Pokiaľ z právneho úkonu, ktorým došlo zo strany predchodcu žalobcu k uplatneniu práva podľa § 565 OZ nie je možné zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplateniu úveru, treba vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplateniu len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Z týchto ustanovení vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. K zosplateniu dňa 19.09.2016 mohlo dôjsť len pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 14.06.2016 (do omeškania sa žalovaná dostala 15.06.2016 a lehota 3 mesiacov uplynula 15.09.2016 a splatnosť nasledujúcej splátky bola 14.10.2016).

16. Ak teda právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 14.06.2016 (bola uhradená v neúplnej výške 4,- €), začala plynúť premičacia doba práva na zaplatenie celého zosplateného dlhu odo dňa splatnosti uvedenej splátky a uplynula dňa 14.06.2019.

17. Žaloba bola podaná na súde dňa 31.07.2019, teda po márnom uplynutí premičacej doby zosplatených splátok, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

18. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Trenčíne v obdobných veciach, napr. v rozsudku sp. zn. 5Co/739/2015 zo dňa 13.04.2016, v rozsudku sp. zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.01.2018, v rozsudku sp. zn. 6Co/218/2018 z 26.03.2019, v rozsudku sp. zn. 19Co/1/2017 z 18.01.2018, v rozsudku sp. zn. 4Co/42/2019 z 16.04.2019, Krajský súd v Banskej Bystrici s v rozsudku sp. zn. 17Co/283/2018 z 31.7.2019, v rozsudku sp. zn. 12Co 169/2018 z 24.5.2019, v rozsudku sp. zn. 17Co/128/2018 z 22.5.2019.

19. Podľa § 255 ods. 1 zák. .č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a contrario i za použitia analógie podľa čl. 17 CSP. Plne úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania, nakoľko možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že žalovanej v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli. Súdu v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodol priamo tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo 14/2018 a z 26.10.2016 sp. zn. 6 Cdo 544/2015). Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.